

Szántai Sárközi Ambrus elnök
Magyar Árnyékolástechnikai Vállalkozások Egyesülete

Árnyékolástechnika 2014-2015.

A Központi Statisztikai Hivatal 2014. évi adatai szerint a magyarországi építőipar termelési volumene - az elmúlt év, hasonló időszakával történő összehasonlításban - minden hónapban igen jelentős mértékű növekedést mutatott. Különösen kiemelkedő eredmények születtek a február és május közötti hónapokban, amihez – a tartósan 3% alatti inflációnak köszönhetően - az elmaradó áremelkedések is hozzájárultak. Ezeket az egyébként rendkívül biztató számokat első sorban az ipari beruházások, az út,- vasút felújítások és a közműfejlesztések biztosították. Az épületek építése azonban alig néhány százalékkal növekedett, aminek több oka is van.

Gazdasági környezet 2014-ben

Az ÉVOSZ 400 cég bevonásával készített a témában egy felmérést. A válaszok alapján megállapítható, hogy az építőiparnak leginkább a lakosság és az ingatlanfejlesztők megrendelése hiányoznak. Az ágazat teljesítményének mindössze 7%-át teszi ki a lakásépítés és lakásfelújítás, melynek növeléséhez, valamint a Nemzeti Épületenergetikai Stratégia eredményes végrehajtásához elengedhetetlen a következetes és hosszú távú kormányzati lakáspolitikai. Fontos tanulságként olvasható ki a felmérés összegzéséből az is, hogy a vállalkozások jó üzleti menetét leginkább akadályozó tényező az alacsony piaci ár, a tisztességtelen verseny, a cégekre háruló magas adminisztrációs kötelezettség.

Az építőipar szerves részét jelentő árnyékolástechnikai vállalkozások piaci helyzetét az építmények, azon belül is kiemelten a lakásépítés és felújítás adataiból vezethetjük le. Kifejezetten a szakmákra vonatkozó felmérés hiányában azonban csak tapasztalati adataink lehetnek, amelyek nagyjából megfelelnek az ÉVOSZ által leírt következtetéseknek.

A szakmán belüli beszélgetések alapján a vállalkozásaink jelentős részénél – a tavaszi időszaktól kezdődően különösen – a megrendelések területén elégedettség érzékelhető. Ez természetesen nem a válság előtti piaci helyzet visszaállítását jelenti, hanem az évek óta tartó túlélésre törekvő működést nehezítő prés

alóli lazulás érzetét. Valószínűleg ebben jelentős szerepe lehetett a lakossági terhek mérséklését előidéző társadalompolitika, amely némi elkölthető pénztöbbletet hagyott a fogyasztóknál.

Ezen túl meggyőződéssel hisszük, hogy az évek óta kitartóan folytatott szakmai érveléseink is hozzájárultak az árnyékolástechnikai termékek iránti megnövekedett érdeklődéshez, sőt egyes esetekben a fokozódó kereslet kialakulásához is. A sokoldalú tájékoztatásaink nyomán kialakult az energiatakarékosságot előtérbe helyező szemlélet, amely a költségmegtakarító befektetések sorába emelte a szakmánk produktumait.

Biztató, ám mégis halvány reménysugárként élék meg a vállalkozásaink az így kialakult helyzetet, ezért érthető, hogy mindenki az üzletre koncentrálni kezdett a 2014-es évben.

Az árnyékolástechnikai szakma 2014-ben

A szakmán belüli polarizáció ennek ellenére tovább folytatódik: egyes gyártók és nagykereskedők erősödnek, ami a termékspektrum javításával és a viszonteladók körének ártrendeződésével jár. Az elsődlegesen beépítéssel, szereléssel foglalkozók között is tisztul a képlet. Az elmúlt években más területeken munkanélkülivé váltak szakmánkba történő áramlása csökkent. Ez legjobban az OKJ-s képzések iránti kereslet drasztikus csökkenésében figyelhető meg. Az elmúlt évek képzéseiben résztvevő és szakmát szerettek közül néhányan sikeresen működnek, de – megint csak nem pontos felmérések alapján – kijelenthető, hogy jelentős azoknak a száma, akiknek nem váltak valóra az elképzeléseik.

A szakmába érkező, döntő többségükben leköttötő tőke nélküli, kizárólag konfekcionált termékek szerelésével foglalkozók a piaci részesedés növelése érdekében drasztikus árversenybe kergették a szakmát. Ezek a „vállalkozók” sok esetben engedély nélkül működnek, így mentesülnek a közterhek és az egyéb költségek alól, sőt a későbbi elérhetetlenségük miatt nem kell felelősséget vállalniuk sem. Ennek egyenes következménye a minőség legminimálisabb szintjének felmondása, ezért az általuk ajánlott irreális ár az egész piacot lezülleszti.

Furcsa módon ezen „áldásos” tevékenységük mégis nálunk jelenik meg: a károsultak, illetve a panaszügyüket vizsgáló hatóságok és szervezetek gyakran az Egyesületünktől kérnek szakértői véleményt.

Új jelenséggént említhetjük a közepes, vagy inkább a nagyobb és eddig sikeres cégek külföldi térhódítási törekvéseit, ami számtalan új szervezeti feladatot generált. Az elsősorban német és osztrák piacon történő cégszerű működés eddig számunkra nem ismert jogi, adózási, munkaügyi, vám stb. kérdések tisztázását igényelte, amelyeket az Egyesületünk több mint tíz év alatt kialakított hatósági és szervezeti kapcsolatainak segítségével sikerült megoldani.

Felületesen szemlélve azt is mondhatjuk, hogy különös eseményektől mentes, a többség számára nem kiemelkedő, de azért sikeresnek mondható évek a végéhez közeledünk.

A szakmai jövőnk lehetőségei

Előre tekintve azonban lehetnek fenntartásaink, hiszen mintha túlságosan is csak a jelen kötötte volna le a figyelmünket és kevésbé a jövőnk. Természetesen nem az egyes vállalkozások saját stratégiai terveire gondolok, mert azokat nem ismerhetjük. Reményeim szerint minden hosszútávon gondolkodó vállalkozó társunk készített közép, illetve hosszabb távú gazdasági tervet a saját cége számára.

Sikeres megvalósíthatóságának azonban számos feltétele van, amivel nyilván számoltak. De van egy olyan faktor is, amit érdemes kihasználni: ez volt az alapja (és a jövőben még inkább felértékelődhet a szerepe) az árnyékolástechnikai szervezet megalakításának is. Ez nem más, mint a közös érdekek felismerése, képviselete és érvényre juttatása, amely mindig jelentősen befolyásolta az egyes vállalkozások lehetőségeit. Ennek indoklása valószínűleg nem szorul különösebb magyarázatra, de nem is feladata ennek az írásnak. Annyit mégis érdemes megemlíteni, hogy a tagvállalkozások működési feltételeit szolgáló igények (Széchenyi Kártya, igazolások, panaszügyintézés, jogi segítség, egyéb ügyintézesek) teljesítéseit folyamatosan végeztük.

Mindenki egyetértésével találkozott a régebbi, már nem működő tagtársaink megbecsülését szolgáló „Tiszteletbeli Tagság” intézményének bevezetése. A szakma elmúlt évtizedei legelismertebb képviselőinek ünneplés keretében történt kitüntetését a múlt eredményeire épített jövőbe vetett bizalommal éltük meg.

Vállalkozásaikban elért eredményeik adják a szakmánk alapértékeit, elismertségét, amely nélkül nem tudjuk az árnyékolástechnikát az építőipar szerves részévé integrálni. Erre a kétséget kizáróan gazdag ta-

paszlatokra, műszaki,- technikai értékekre építhetjük a jövőt.

Előre tekintve arra bizonyosan nem számíthatunk, hogy a működési feltételeink könnyebbé válnak. Mégis mintha erre ebben az évben sokkal kevesebb figyelmet szenteltünk volna. A fentebb leírt helyzetelemzés erre némi magyarázattal szolgálhat, azonban a jövőre nézve káros lehet az elmulasztott építkezés, az eddigi folyamatos szakmai és közösségi munka visszaszorulása.

Ebben az évben nem tartottunk szakmai konferenciát, nem vettünk részt jelentősebb kiállításon, bemutatóon, sőt lanyhult az árnyékolástechnika műszaki és minőségi fejlesztésének közös igénye is. Pedig a minket körül ölelő technikai és piaci világ nem áll meg.

Többszöri próbálkozás és különböző javaslatok ellenére nem keltették fel a tagok érdeklődését a közös fellépésünkben rejlő előnyök, a koncentrált promóciók, a termékek előnyös tulajdonságaira épített időzített reklámok, a sikeresen működő német példára épülő „Árnyékolástechnikai Napok” megrendezése sem. A fogyasztói biztonságot kínáló egyesületi tagvállalkozások ajánlásán keresztül jelentkező piaci előnyöket nem használjuk ki, ami üzletileg és erkölcsileg is károsan hat vissza.

Igaz azonban az is, hogy ennek az életben tartásához, a megvalósításban elkötelezett, és a közösségért is felelősséget vállaló, cselekvő társakra van szükség, hasonlóan, mint a kezdeti években.

Az Egyesület szerepe

A két magyarországi árnyékolástechnikai szerveződés két évvel ezelőtt megvalósult egyesülése reményekkel töltötte el a szervezethez tartozókat és a kívülállókat

is. Minden évben (igaz szerény számban) csatlakoznak a közösségünkhöz. Nem tagadhatjuk el azonban azt sem, hogy megfigyelhető a csalódottság, a kiábrándultság, sőt a választott tisztségről történt lemondás és a kilépés is.

A régebbi havonta tartott vezetőségi üléseket minden tag meghívásával kibővítve megpróbáltuk kötetlenebb, klubszerű életté alakítani. Öröndetes, hogy ezeken a rendezvényeken rendre a tisztséget nem viselő tagtársaink is megjelentek és aktívan részt vettek a vitákban, és ezzel jelentős mértékben hozzájárultak a döntések megalapozottságához.

Sajnálatos azonban, hogy a megnövekedett elfoglaltságra hivatkozva (ami egyik oldalról értékelve öröndetes) nem mindig sikerült az eltervezett célokat megvalósítani. Az egyéni körülmények indokait mérlegelve és a megoldás érdekében az Alapszabályban meghatározott minimumra csökkentettük az üléseket.

A lemondott tisztségviselők pótlására és jövő feladataira tekintettel többször született javaslat új aktivisták bevonására, az egyesületi élet tagvállalkozásaink igényeihez történő átalakítására.

Egy szakmai szervezet életében megtalálni az alkalmas és vállalkozó szellemű kollégát nem könnyű, különösen akkor, ha a vállalkozási feltételek kiszámíthatatlanul változnak.

Ezért született egy közös kirándulás ötlete, amely az eddigi kialakult kapcsolatoktól eltérő helyzetbe hozhatta volna a tagokat. Nem titoltan csapatépítő céllal, kötetlen városnézéssel, szabadidőprogrammal eltöltött két nap lehetőséget biztosíthatott volna a társaink más oldalról történő megismerésére, amely megkönnyíthette volna a kiválasztás, a kiválasztódás bonyolult esélyeit.

Az utazási irodával erre a célra kialakított programot tartalmazó meghívóra - a külön kérés ellenére is - csak néhány tag jelzett vissza. Az ilyen nagymértékű érdektelenség okának elemzése bizonyára hasznos tapasztalatokkal szolgálna az egyesületi jövő szempontjából.

A szakma fejlődése és vállalkozótársak működésének segítése terén elért eredmények azt igazolják, hogy szükség van egy hatékonyan működő érdekvédelmi, érdekvényesítő szervezetre. 2003-óta ezt a szerepet váltakozó intenzitással, de folyamatosan ellátta a MÁR és MATT, és jogutódjuk a MARTE.

Meggyőződésem, hogy erre a jövőben is szükség lesz, ha nem is ebben a formában és nem ugyanezzel a tartalommal. Egyben ellenben teljesen bizonyosak lehetünk: nem engedhetjük meg, hogy az elmúlt években elért sikerek, eredmények, tapasztalatok, kapcsolatok, valamint a felhalmozott szakmai tudás és erkölcsi elismerés a semmibe vesszen.

Ez az írás vitaindító, amelyre a szerkesztőség várja az árnyékolástechnikai vállalkozások képviselőinek a véleményét.

A válaszadók között a szerkesztőség a MARTE ajánlásával egy alkalomra szóló díjtalan bemutatkozási lehetőséget biztosít a folyóiratban.